

Lysbehandling til hånd og fod (PUVA)

Du er blevet tilbudt et behandlingsforløb til din hud på hænder og/eller fødder. Behandlingen kaldes PUVA og består i en kombination af medicin og ultraviolet lys:

- Bogstavet P står for medicinen psoralen. Psoralen er medicinen i flydende form. Den indgår i den badelotion, du skal behandles med.
- UVA står for ultraviolet lys, type A. UVA er det indhold i solstråler, der giver huden kulør – og senere i livet rynker.

For at UVA-lyset kan virke bedst på hudsygdommen, bades hænder og fødder først i en badelotion med psoralen. Herefter belyses hudområderne.

PUVA-behandling af hænder og fødder anvendes blandt andet ved psoriasis, pustulosis palmoplantaris, kronisk hånd- og fodeksem og enkelte andre hudsygdomme. PUVA virker ved at dæmpe kløe og rødme i huden samt ved at nedsætte dannelse af skæl ved psoriasis.

Behandlingsforløbet

Behandlingen gives 3 gange om ugen i en periode på 2-3 måneder – cirka 30 behandlinger i alt. Behandlingstiden øges gradvist under forløbet, så du starter med få sekunders lysbehandling og slutter med 5-7 minutter. Du kan først forvente begyndende effekt efter 4 ugers behandling.

Stabilt fremmøde er vigtigt

Vær opmærksom på, at lysbehandlingen kun virker, hvis du modtager den regelmæssige behandling, som lægen har ordineret. Det er derfor vigtigt, at du tager imod behandlingen i en periode, hvor det kan lade sig gøre for dig.

SÅDAN FOREGÅR BEHANDLINGEN

Behandlingen varetages af en sygeplejerske, der vil hjælpe dig med det praktiske og besvare dine eventuelle spørgsmål.

Sygeplejersken blander et bad med psoralen-opløsning. Du skal sidde med hænder og fødder i badet i 15 minutter. Dernæst tørres hænder og fødder godt af med et håndklæde og belyses straks efter med UVA-lys.

Du får udleveret specielle beskyttelsesbriller, og både du og sygeplejersken bærer briller under behandlingen.

Sygeplejersken indstiller lysapparatet ud fra din hudtype og hudsygdom. Belysningstiden øges i takt med, at huden vænnes til UVA-lyset. Du placerer nu hænder og fødder på en glasplade, og en lyskasse sender UVA-lys gennem glaspladen.

Dæk huden til efter behandlingen

Efter behandlingen er huden meget lysfølsom, og det er derfor vigtigt, at du ikke udsætter huden for sollys de næste 12 timer eller indtil solnedgang. Hænder og fødder skal dækkes af handsker og strømper, når du går fra afdelingen.

Det er almindeligt at opleve varmekøbsfølelse og let rødme i huden inden for de næste 24 timer. Bliver du solskoldet af behandlingen, er det vigtigt, at du fortæller det til sygeplejersken.

MULIGE BIVIRKNINGER

Bivirkninger kan være rødme eller en solskoldning, som kun ses der, hvor behandlingen er givet. Fortæl sygeplejersken, hvis du oplever gener.

Langvarig PUVA-behandling kan – ligesom overdreven solbadning – give rynker, fregner og øge risikoen for hudkræft. Der er derfor fastsat en grænse for, hvor mange PUVA-behandlinger der må gives gennem livet. De former for hudkræft, det drejer sig om, er typer som kan behandles, og risikoen for spredning er yderst sjælden.

Behandlingen må ikke gives til:

- børn under 16 år samt gravide og ammende kvinder
- hverken mænd eller kvinder, der planlægger graviditet
- patienter med xeroderme pigmentosum, sygdomme med øget lysfølsomhed over for ultraviolet lys i hud og øjne, patienter med porfyri eller patienter, der er i kemoterapi eller længerevarende systemisk immunosuppression.

VÆR OPMÆRKSOM PÅ

Plejl huden med fugtighedscreme

Lysbehandlingen kan udtørre huden. Derfor er det vigtigt, at du smører huden med en fugtighedscreme. De dage, du får lysbehandling, skal du først smøre huden **efter** behandlingen.

En fugtighedscreme bruges for at genopbygge og opretholde hudens barrierefunktion og forebygge tør og kløende hud. Opstår der revner i huden (fissurer), anbefales det at smøre med en fedtholdig fugtighedscreme – gerne under en bomuldshandske til natten.

Smør huden flere gange dagligt. Brug gerne en fugtighedscreme med højt fedtindhold, gerne over 70% og uden parfume. Du vil få udleveret en pose med forskellige cremepøver, når du starter op på lysbehandlingen.

Oplys altid om anden behandling

Husk altid at oplyse, hvis du indtager medicin – også hvis du får ny medicin i behandlingsperioden. Nogle typer medicin kan øge hudens lysfølsomhed og dermed give forbrænding.

- **Steroidcreme:** Hvis du er i behandling med steroidcreme eller -salve, skal denne normalt aftrappes, efterhånden som du får effekt af lysbehandlingen.
- **D-vitamin-creme:** Hvis du er i behandling med præparater, der indeholder D-vitamin, fx Daivobet®, Xamiol og Enstilar®, skal disse anvendes mindst 2 timer efter lysbehandlingen, da sollys nedbryder cremens virkning.

- **Salicylsyre:** Præparater med salicylsyre, fx Diprosalic® og salicylvaseline, hæmmer lysets virkning og skal derfor anvendes mindst 24 timer før lysbehandlingen.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.

Kontakt

Afdeling for Hud- og Kønssygdomme

Tlf. 97 66 66 60

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 8.00 – 9.00